

Sygn. akt II Ka 363/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy w Koninie II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSO Robert Rafał Kwieciński

Protokolant: st. sekr. sąd. Dorota Sobieraj

przy udziale Aleksandry Marańdy prokuratora Prokuratury Rejonowej

po rozpoznaniu w dniu: 9 lutego 2018 roku

sprawy **L. M.**

oskarżonej z art. 177§1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonej

od wyroku Sądu Rejonowego w Turku

z dnia 20 października 2017 roku sygn. akt II K 165/17

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok.

II. Zasądza od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w wysokości 50 złotych oraz opłatę za to postępowanie w kwocie 220 złotych.

III. Zasądza od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej D. F. kwotę 840 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym.

SSO Robert Rafał Kwieciński

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 20 października 2017 r. Sąd Rejonowy w Turku w sprawie o sygn. akt II K 165/17 oskarżoną L. M. uznał za winną tego, że, w dniu 17 września 2015 roku w miejscowości T. na ul. (...) w woj. (...), kierując samochodem osobowym marki O. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że włączając się do ruchu podczas wyjazdu z parkingu Centrum Handlowego (...) i wykonując manewr skrętu w lewo, nie zachowała szczególnej ostrożności nienależycie i niedokładnie obserwując drogę nie ustąpiła pierwszeństwa przechodzącej przez jezdnię pieszej D. F. doprowadzając do jej potrącenia i najechania, w następstwie czego piesza doznała obrażeń ciała w postaci złamania szyjki kości ramiennej, złamań kostki bocznej goleni prawej i lewej - co spowodowało naruszenie czynności narządu ciała na czas dłuższy niż 7 dni, tj. popełnienia przestępstwa z art. 177 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 177 § 1 k.k. wymierzył jej karę 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 k.k. wykonanie ww. kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił na okres próby wynoszący 2 lata.

Dodatkowo na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzona została wobec oskarżonej kara grzywny w wysokości 100 stawek dziennych po 10 zł jedna stawka.

Na podstawie art. 72 § 1 pkt 8 k.k. oskarżona zobowiązana została do przestrzegania przepisów ruchu drogowego w okresie próby.

Nadto na podstawie art. 46 § 2 k.k. Sąd zasądził od oskarżonej na rzecz pokrzywdzonej D. F. nawiązkę w kwocie 5.000 zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonej, zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego kwestionując przede wszystkim winę oskarżonego i zarzucając:

1. mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazę przepisów postępowania, polegającą na:

a. naruszeniu przepisu art. 201 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o wezwanie biegłego na rozprawę w celu wydania ustnej opinii uzupełniającej, w której biegły odniósłby się do wersji zdarzeń przedstawionej przez oskarżoną oraz uszkodzeń samochodu marki O. (...) opisanych przez świadka K. K. (1), co miało istotnej znaczenie dla rozstrzygnięcia w sprawie, bowiem wobec zaniechania przeprowadzenia wnioskowanego dowodu Sąd ustalił błędnie, iż pierwszy kontakt samochodu kierowanego przez oskarżoną z pokrzywdzoną miał miejsce w okolicy lewego przedniego reflektora (patrząc od strony kierującego);

b. naruszenie przepisu art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 5 k.p.k. poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrony o:

- zwrócenie się do Serwisu (...) w K. o nadesłanie dokumentacji dotyczącej naprawy pojazdu O. (...) bezpośrednio po zdarzeniu,

- zobowiązanie w/w podmiotu do udzielenia odpowiedzi, w jakiej formie nastąpiło rozliczenie z tytułu szkody i naprawy pojazdu marki O. (...) oraz nadesłanie dokumentacji dot. naprawy tego pojazdu,

- zwrócenie się do G. T..U. S.A. o nadesłanie pełnych akt szkody dot. zdarzenia objętego aktem oskarżenia,

choćby okoliczności, jakie miały być ustalone za pomocą tych dowodów, miałyby istotne znaczenie dla rozpoznania sprawy, w szczególności biorąc pod uwagę oświadczenie oskarżonej i zeznania świadka K. K. co do miejsca, w którym nastąpiło zetknięcie się pokrzywdzonej z pojazdem kierowanym przez oskarżoną,

c. naruszeniu przepisu art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. poprzez dokonanie zupełnie dowolnej, jednostronnej i wybiórczej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego oraz ustalenie, iż:

- wyjaśnienia oskarżonej L. M. zasługują tylko na częściowe uwzględnienie, w pozostałym zaś zakresie stanowiły linię obrony „zmierną do uchylenia się od odpowiedzialności”, podczas gdy ich treść korespondowała z uszkodzenia pojazdu, które w szczególności zobrazowane zostały we wnioskowanych aktach szkodowych, ale tych których Sąd nie miał w posiadaniu, gdyż Sąd nie dysponował dokumentacją dotyczącą naprawy pojazdu przez (...) Opia w K., lecz tylko dokumentacją sporządzoną przez likwidatora tj. w żaden sposób strony nie wiążącą.

- należy dać wiarę zeznaniom pokrzywdzonej D. F., w szczególności w zakresie, w jakim zeznała, że przechodząc przez jezdnię, będąc na jej połowie została uderzona przez pojazd kierowany przez oskarżoną i pierwszy kontakt pokrzywdzonej z samochodem miał miejsce po lewej stronie (patrząc od strony kierującego) w okolicach reflektora,

- zeznania świadka K. K. (1) nie dają podstawy do ustalenia, iż uderzenie pokrzywdzonej samochodem oskarżonej miało miejsce po prawej stronie pojazdu (patrząc od strony kierującego), mimo iż świadek wskazał na uszkodzenia pojazdu O. w postaci uszkodzenia dwóch reflektorów jako bezpośredniego skutku zdarzenia,

co doprowadziło Sąd I instancji do ustalenia błędnego stanu faktycznego i ustalenia, iż oskarżona popełniła zarzucany jej czyn.

Obrońca zarzucił również rażąco niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonej, polegającej na orzeczeniu wobec niej kary pozbawienia wolności z warunkowym jej zawieszeniem w sytuacji, gdy spełnione zostały przesłanki uzasadniające warunkowego umorzenia postępowania karnego, bowiem wina oskarżonej i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne;

ewentualnie

rażącą niewspółmierność kary orzeczonej wobec oskarżonej, polegającej na orzeczeniu wobec niej kary pozbawienia wolności w zawieszeniu w sytuacji, gdy wobec stwierdzenia nieznacznego stopnia winy oskarżonej wystarczającą karą byłaby kara grzywny orzeczona na podstawie art. 37a k.k.,

rażącą niewspółmierność środka kompensacyjnego orzeczonego wobec oskarżonej - nawiązki w wysokości 5.000 zł w sytuacji, gdy prawidłowa ocena stopnia krzywdy, jaki spowodował czyn oskarżonej, winna doprowadzić do zasądzenia zadośćuczynienia w wysokości 1.000 (jednego tysiąca) zł.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonej wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego jej rozpoznania wobec nieprzeprowadzenia wszystkich zasadnych dowodów i niewyjaśnienia wszelkich okoliczności sprawy,

Ewentualnie

- zmianę zaskarżonego wyroku i warunkowe umorzenie postępowania,

ewentualnie

- zmianę zaskarżonego wyroku i orzeczenie kary grzywny oraz zadośćuczynienia w wysokości 1.000 zł.

Nadto wobec powyższych wniosków, wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz oskarżonej kosztów obrony udzielonej jej w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Okręgowy zważył co następuje

Apelacja obrońcy oskarżonej L. M. okazała się bezzasadna.

Wskazać należy, że apelujący obrońcy kwestionuje przede wszystkim ustalenia faktyczne i przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy ocenę dowodów, a w konsekwencji i sprawstwo oskarżonej. Kontrola instancyjna wykazała jednak, że zarzuty te są chybione i stanowią typową polemikę skarżącego obrońcy z prawidłowymi ustaleniami dokonanymi przez Sąd Rejonowy.

Przed przystąpieniem do analizy zarzutów zawartych w apelacji Sąd odwoławczy pragnie zauważyć, iż orzeczenie wydane w przedmiotowej sprawie jest oparte na całokształcie materiału dowodowego zebranego w sprawie, który został poddany wnikliwej analizie bez przekroczenia zasady swobodnej oceny dowodów. Analiza dowodów przeprowadzonych przez Sąd Rejonowy znajduje pełne odzwierciedlenie we wnioskach zawartych w uzasadnieniu wyroku, które czyni zadość wymogom art. 424§1 i 2 k.p.k., co pozwala w pełni na przeprowadzenie kontroli instancyjnej.

Sąd Okręgowy pragnie również podkreślić, iż Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy oraz dokładny przeprowadził postępowanie dowodowe oraz wnikliwie i wszechstronnie rozważył wszystkie dowody i okoliczności ujawnione w toku rozprawy dokonując następnie na ich podstawie właściwych ustaleń faktycznych, co do samego przebiegu zdarzenia. Postępowanie w niniejszej sprawie zostało przeprowadzone odpowiednio dokładnie i starannie. Ocena materiału dowodowego w zakresie czynu przypisanego oskarżonej przez Sąd Rejonowy dokonana została z uwzględnieniem reguł sformułowanych w przepisach art. 5 k.p.k. i art. 7 k.p.k. Co więcej, jest ona oceną wszechstronną i bezstronną i

jest zgodna z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego. Sąd Okręgowy nie stwierdził także błędów logicznych, jak i faktycznych w rozumowaniu Sądu Rejonowego. W związku z powyższym kontrola apelacyjna uzasadnia twierdzenie, że zaskarżony wyrok został, tak jak tego wymaga norma zawarta w art. 410 k.p.k., prawidłowo i w pełni oparty na poprawnie dokonanej ocenie materiału dowodowego, zgromadzonego i ujawnionego w toku postępowania.

Przechodząc do analizy zarzutów zawartych w apelacji obrońcy oskarżonej w pierwszej kolejności jako niezasadny uznać należy zarzut naruszenia art. 201 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. Sąd I instancji uznał pisemną opinię biegłego S. C. za pełną, logiczną i wystarczającą do ustalenia prawidłowego przebiegu zdarzenia. Nie było potrzeby przeprowadzania dodatkowego dowodu z przesłuchania tegoż biegłego na rozprawie, bowiem opinia przez niego wydana nie budziła żadnych wątpliwości. Z opinii tej wprost wynika, iż przyczyną przedmiotowego wypadku było nieprawidłowe zachowanie oskarżonej L. M., która realizując manewr włączania się do ruchu i skrętu w lewą stronę nie zachowała szczególnej ostrożności i na skutek niewłaściwej obserwacji swojego przedpola nie ustąpiła pierwszeństwa pieszej – D. F.. Ponadto zarówno przedmiotowa opinia, jak i całościowy materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwalał na przyjęcie wersji zdarzeń przedstawianych przez oskarżoną. Zatem Sąd Rejonowy zasadnie oddalił wniosek dowodowy obrońcy oskarżonej o wezwanie biegłego na rozprawę w celu wydania ustnej opinii uzupełniającej.

Analogicznie należy traktować zarzut naruszenia przepisu z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt. 5 k.p.k. Zebrany materiał dowodowy pozwolił na ustalenia w zakresie momentu, w którym doszło do zdarzenia oraz usytuowania zarówno pojazdu prowadzonego przez oskarżoną, jak i pokrzywdzonej. W szczególności ustalono, iż do zdarzenia doszło w momencie, gdy oskarżona wykonywała manewr skrętu w lewo a pokrzywdzona przechodziła przez jezdnię na wprost i co najistotniejsze, że oskarżona potrafiła pieszą lewą częścią pojazdu. Sąd I instancji nie miał co do powyższych ustaleń żadnych wątpliwości, co implikowało do oddalenia wniosków dowodowych obrońcy oskarżonej, które zasadnie Sąd meriti uznał jako nie mające znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy i zmierzające jedynie do przedłużenia postępowania. Dodać przy tym należy, że to oskarżona nie ustąpiła pierwszeństwa pokrzywdzonej pieszej i nie ma znaczenia którą częścią (lewą czy prawą) pojazdu doszło do uderzenia w D. F.. To oskarżona powinna ustąpić pieszej a nie piesza uciekać przed pojazdem prowadzonym przez L. M.. Z wyjaśnień oskarżonej wprost wynika, że nie obserwowała ona drogi, ponieważ „ocknęła się” dopiero jak pokrzywdzona była pod jej kołami (VIDE: k. 342v). Oskarżona nie obserwowała więc drogi, nie widziała pokrzywdzonej przed wypadkiem, a przecież kierowca ma obowiązek uważnego obserwowania nie tylko jezdni, ale i pobocza oraz chodnika, a piesi są uprawnieni do przewidywania, że kierowcy ustąpią im pierwszeństwa.

Obrońca oskarżonej w złożonej apelacji przyznaje prymat wyjaśnieniom oskarżonej L. M. i K. K. (1). Zdaniem jednak Sądu Okręgowego, Sąd meriti dokonał prawidłowej analizy w szczególności wyjaśnień oskarżonej uznając je za wiarygodne tylko w części. Prawidłowo również wskazał ten sąd, iż wersja przebiegu zdarzeń ferowana przez oskarżoną stanowi jej typową linię obrony, która nie jest zgodna z pozostałym materiałem dowodowym. Przy czym należy ponownie podkreślić, iż oskarżona wykonując manewr włączania się do ruchu powinna przede wszystkim ustąpić pierwszeństwa pokrzywdzonej, a nadto zachować szczególną ostrożność przy wykonywaniu ww. manewru i należyście oraz dokładnie obserwować drogę, o czym zdaje się zapominać skarżący obrońca oraz sama oskarżona.

Prawidłowej oceny dokonał również Sąd I instancji w zakresie zeznań złożonych przez K. K. (1). Podkreślić jednak należy, iż nie był on naocznym świadkiem zdarzenia a jego zeznania, wbrew twierdzeniom apelującego, w żaden sposób nie przeczą ustaleniom faktycznym dokonany przez Sąd. Świadek ten wskazywał w szczególności na okoliczność użytkowania przedmiotowego samochodu przez oskarżoną. Co prawda świadek ten opisywał również okoliczności naprawy samochodu biorącego udział w zdarzeniu, jednak nie wynika z tego fakt, iż w wyniku zdarzenia doszło do uszkodzenia prawego reflektora pojazdu. Skoro oskarżona, jak zeznał świadek K. K. (1), nagminnie użytkowała samochód O. (...) nie można wykluczyć, iż do dodatkowych uszkodzeń doszło zarówno jeszcze przed zdarzeniem, jak i już po przedmiotowym wypadku. Przy czym ponownie należy zaakcentować, iż okoliczność uderzenia w pieszą prawym czy lewym reflektorem nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Wbrew twierdzeniom obrońcy oskarżonej Sąd I instancji prawidłowo ocenił zeznania złożone przez samą pokrzywdzoną D. F. uznając je za wiarygodne w całości. W sposób nie budzący wątpliwości przedstawiła ona przedbieg

zdarzenia i jego okoliczności. Przy czym wersja zdarzeń przez nią przedstawiana, w przeciwieństwie do wersji relacji oskarżonej, korelowała z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie.

W tak ustalonym stanie faktycznym zasadnie - zdaniem Sądu odwoławczego - Sąd Rejonowy prawidłowo uznał oskarżoną L. M. za winną zarzucanego jej czynu z art. 177 § 1 kk.

Również podniesiony z ostrożności procesowej zarzut obrońcy oskarżonej L. M. dotyczący rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec oskarżonej kary nie mógł zostać uwzględniony. Odnosząc się do wymierzonej kary pozbawienia wolności należy przyjąć, że wymierzona została przez Sąd I instancji po rozważeniu szeregu okoliczności mających wpływ na jej wymiar. Nie można uznać jej za rażąco surową, a wręcz przeciwnie – wymierzona kara 6 miesięcy pozbawienia wolności oscyluje wokół dolnego ustawowego progu zagrożenia za przypisane oskarżonej przestępstwo z art. 177 § 1 kk, który to występki zagrożony jest przecież karą do 3 lat pozbawienia wolności. Sąd I instancji wziął pod uwagę okoliczności łagodzące oraz obciążające i należycie je uwzględnił przy wymiarze kary pozbawienia wolności. Sąd podkreślił w pisemnych motywach wyroku, w jaki sposób na rodzaj i wysokość kary wpłynął stopień zawinienia oskarżonej i stopień społecznej szkodliwości czynu, a także właściwości sprawcy i jej dotychczasowy sposób życia. W tym kontekście orzeczona kara jest karą sprawiedliwą, która winna stanowić dla oskarżonej dostateczną dolegliwość i wdrożyć ją w przyszłości do przestrzegania porządku prawnego.

Słusznie też Sąd meriti zastosował dobrodziejstwo warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności na dwuletni okres próby. Prawidłowa jest konstatacja, iż dotychczasowy sposób życia oskarżonej oraz niekaralność dają podstawy do przyjęcia, że będzie ona w przyszłości przestrzegała porządku prawnego i nie popełni ponownie przestępstwa, nie jest zatem konieczne izolowanie oskarżonej w zakładzie karnym. Zatem uznać należy, iż Sąd Rejonowy wymiaru kary dokonał w zgodzie z dyrektywami zawartymi w art. 53 k.k., tj. sprawiedliwości kary wyrażającej się w jej adekwatności do stopnia winy i społecznej szkodliwości, a także prewencji indywidualnej (cele zapobiegawcze i wychowawcze kary w stosunku do osoby oskarżonej), jak i prewencji generalnej pojmowanej jako kształtowanie świadomości prawnej społeczeństwa. W tej sytuacji rozstrzygnięcie sądu I instancji w tym przedmiocie również nie wymagało ingerencji ze strony sądu odwoławczego.

Celowe było również wymierzenie oskarżonej obok kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania grzywny na podstawie art. 71 § 1 kk. Orzeczenie w tym zakresie zapewni, bowiem realną dolegliwość skazania dla oskarżonej. Liczba stawek dziennych określona przez Sąd I instancji tj. 100 została określona współmiernie do stopnia społecznej szkodliwości czynu przypisanego oskarżonej i stopnia jej zawinienia. Również wysokość stawki dziennej tj. 10 zł została określona z uwzględnieniem sytuacji majątkowej i możliwości płatniczych oskarżonej.

Zdaniem Sądu Okręgowego zasadnym było również zobowiązanie oskarżonej na podstawie art. 72 § 1 pkt. 8 kk do przestrzegania przepisów ruchu drogowego w okresie próby. Pozwoli to na zabezpieczenie prawidłowego przebiegu okresu próby.

Sąd Odwoławczy nie dopatrył się również uchybień w zakresie orzeczonej wobec oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej D. F. nawiązki w kwocie 5.000 zł, uznając iż kwota powyższa jest adekwatna zarówno do rodzaju jak i rozmiaru doznanych przez pokrzywdzoną obrażeń. Nawiązka ta nie może być uznana za wygórowaną jeżeli się zważy, iż oskarżona spowodowała obrażenia ciała w postaci złamania obu nóg pokrzywdzonej i ręki, przy czym D. F. w najmniejszy stopniu nie przyczyniła się do przedmiotowego wypadku, w dozwolonym miejscu, prawidłowo przechodziła przez jezdnię.

W oparciu o powyższe rozważania w zakresie kary wymierzonej wobec oskarżonej L. M. jako niezasadne uznać należy wnioski obrońcy oskarżonej o ewentualne warunkowe umorzenie postępowania lub przy zastosowaniu art. 37a kk wymierzenie jedynie kary grzywny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 437 § 1 kk utrzymał zaskarżony wyrok w mocy uznając apelację obrońcy oskarżonej za oczywiście bezzasadną, nie znajdując żadnych przesłanek przemawiających za zmianą lub uchyleniem zaskarżonego wyroku.

Natomiast uwzględniając fakt, iż również w toku postępowania odwoławczego oskarżycielka posiłkowa korzystała z pomocy pełnomocnika, Sąd odwoławczy na podstawie § 11 ust. 2 pkt. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, zasądził od oskarżonej na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwotę 840 zł tytułem zwrotu poniesionych kosztów pomocy prawnej w postępowaniu odwoławczym.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 636 § 1 k.p.k. oraz art. 2 ust. 1 pkt. 2, art. 3 ust. 2 w zw. z art. 8 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądzając od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze w kwocie 50zł oraz opłatę za to postępowanie w kwocie 220 zł.

SSO Robert Rafał Kwieciński